

tribuna

3 din

Ljubljana, 23. 1. 1978 letnik XXVII Številka 6

V četrtek, 22. 12. 1977, so delegati (ki so tokrat prišli v dovolj velikem številu, da so to lahko storili) osnovnih organizacij ZSMS ljubljanskih fakultet in višjih šol na 2. konferenci UK ZSMS Ljubljana izvolili izmed sebe svoje novo predsedstvo. Poleg tega je bila to še ena priložnost, da smo pod vtisom referatov, razprav, sklepov in pod vtisom poprejšnje nesklepčne konference prišli do nekaterih spoznanj, ki pravzaprav niso nova. Prva in najzanimivejša točka dnevnega reda je obravnavala Informiranje na Univerzi. Za tem, ko so govorili nekateri „stari in novi“ člani predsedstva je bilo sprejetih nekaj novih—starih sklepov. Na kratko:

- razviti in okrepiti delegatske veze v OO ZSMS s komisijo za informiranje — s tem omogočiti medsebojno informiranje v vseh smereh;
- redno izdajati bilten UK ZSMS;
- koordinirati delo komisij za informiranje na fakultetah;
- povezati UK ZSMS in OO ZSMS s TRIB UNO in RADIOM ŠTUDENT;
- ustanoviti izdajateljski svet TRIBUNE;
- organizirati in izvesti javno razpravo o informiranju.

Obenem s sklepi je bilo (kakor vedno doslej vsebinsko zelo plitko) mnogo slišati na račun TRIB UNE, češ, da živetari mimo in ob vseh „dogajanjih“ na fakultetah, Univerzi (družbi?) J. Izza govorniške mize in od drugod (glasilo OO ZSMS, npr. Appendixa, glasila Medicinske fakultete) so ti očiti prihajali preobčleni v plašč „neaktualnosti, nezanimivosti za široke mase študentov“. TRIBUNO so naenkrat in brez kakršnegakoli odlašanja oblekli v zelo raznobarvno konfekcijo. Pred nami se je naenkrat pojavila v imenitni obliki „ažurnega informatorja in poročevalca s krajev dogajanj“. S tako bodo „široke studentske mase“ boja zadovoljne.

Ne bo jim treba razbijati glav ob Brechtih, Marxih, Engelsih. Končno bo ta list postal za nas in o nas, pravi J. K. na prvi strani Appendixa. Ne pa, da majhen krog ljudi v TRIBUNI piše kaj vem kaj. To so manipulatorji nam očitali! Da „tovariš izdajateljski svet“ in vsi drugi, ki tako mislite — MISMO MANIPULATORJI.

Vsaka uporaba sredstev za komunikacijo je manipulacija. Nekaj takega kot je nemanipulatorno pisanje ne obstaja. Zato se ne postavlja vprašanje ali se manipulira s komunikacijskimi sredstvi, temveč KDO z njimi manipulira. Revolucionarni plan ne sme postavljati zahtev, da izginejo manipulatorji; nasprotno — vsak mora postati manipulator. Manipulaciji s sredstvi komunikacije se ne da zoperstaviti s starimi in novimi oblikami cenzure, ne, ampak samo z neposredno družbeno kontrolo, to je z maso ljudi, ki bodo sami postali proizvajalci. Za dosego tega cilja pa je neobhodno razbiti kapitalistični sistem privatne lastnine, preseči razredno razdeljeno družbo z emancipacijo sebe od družbe, emancipiral vso družbo. Proletariata. Bojazen pred osvoboditvijo takega potenciala, pred mobilizacijsko zmoglostjo sredstev za komuniciranje, pred dejansko interakcijo svobodnih proizvajalcev pa predstavlja enega glavnih razlogov zakaj celo v socialističnih državah stara buržujška kultura, zamaskirana in izmalničena, toda strukturalno nedotaknjena, še obstaja (Enzensberger H. M.)

Vsi sklepi, (med katerimi) je prvi kot najbolj vsebinski tudi najbolj iluzoričen! Zakaj? „Magnetofoni, navadne in filmske kamere se že nahajajo v rokah širokega kroga delavcev. Vprašanje je, zakaj se ta sredstva za proizvodnjo ne pojavljajo (ali zelo redko) na delovnih mestih, v šolah, v pisarnah birokracije — na kratko, povsod tam, kjer obstaja družbeni konflikt. Proizvajajoč lastne agresivne oblike publicitete si ljudske množice ne morejo zagotoviti dokazov o svojih vsakodnevnih izkušnjah in iz njih izvelči pravih podukov.“ Enzensberger H. M.), ki kažejo na skorajda akutno krizo v sistemu informiranja na fakultetah, Univerzi in družbi sploh potrjujejo tezo, ki pravi, da je stanje v sredstvih komuniciranja natančen in občutljiv „barometru za naraščanje birokratskih anticiklonov“. Ti sklepi pa so kljub vsemu le sklepi, ki tudi sicer kot taki ne morejo iti dalje od tam, kjer so. Lahko razvijemo delegatske veze, izdajamo biltene, koordiniramo delo komisij, organiziramo razprave, pritiskamo na TRIBUNO „naj se predrugači“ — in tudi če se vse to res uresniči, bo držalo, da je „Kot politična sila socializma tisk hkrati sredstvo izražanja najnaprednejših sil socialistične družbene zavesti“ (17), kot piše o tem E. Kardeij v svoji novi študiji. Mislimo, da ne.

TRIBUNA si že zelo dolgo (brez pretiravanja lahko trdimo od samega začetka) prizadeva kadrovske okrepiti z določenim številom dopisnikov. Ta prizadevanja so potekala tudi v smereh pridobiti si sodelovanje družbenopolitičnih organizacij (predvsem mladinskih). Vse to so bile nujne reakcije na stalne zahteve po „časopisu za nas in o nas in ne o tistih drugih, ki nas nič ne brigejo“. Toda vsa prizadevanja TRIBUNE v tej smeri so se vedno izjalovila, propadla. Vendar pa so se glede na vse dosedaj napisano MORALA IN LAHKO IZJALOVILA, PROPADU. Kajti dejansko uresničenje teh zamisli prinaša neizogibno ukinjanje izolacije individualnih udeležencev od družbenega procesa proizvodnje.

In tako smo prisiljeni delovati (navidez) sami kot zastopniki tistih, ki ne morejo, ali pa iz točno določenih razlogov nočejo, biti sami svoji zastopniki. Da to ni res, kakor nam mnogi očitali, bo dokazano šele takrat, ko se bomo izgubili v množici le-teh. Toda v njih se bomo izgubili le tedaj, ko bodo te mase same postale avtorji. AVTORJI ZGODOVINE.

Končna je zahteva po radikalni spremembi vseh tistih družbenih situacij v naši družbi, ki so v sami srži sodobne krize: z drugimi besedami — revolucioniranje vseh tistih družbenih odnosov, ki se ne morejo uskladiti s temeljnimi cilji dejanske emancipacije delavskega razreda.

Ljubljana, 8. 1. 1978

UREDNIŠTVO

Vsi tisti, ki ste 17., 18., 19. 10. volili v ŽRI harmoniki, upam, da veste, zakaj ste volili. Če pa niste povsem prepričani, naj še enkrat povemo: volili ste delegate v samoupravne organe fakultete — sprejemali samoupravne sporazume sprememb — dopolnitev statuta Ekonomske fakultete Borisa Kidriča, sprememb — dopolnitev statuta Univerze v Ljubljani, sprememb — dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v Univerzo v Ljubljani.

Člani volilnih odborov (tisti študentje, ki so sedeli za mizo — vas spraševali po imenih, letniku), so se večkrat znašli v kaj čudni situaciji, saj so študentje spraševali, kot na primer: zakaj sploh gre? Ali je obvezno? Lej, kako je pa ta prišel na listo? Tega pa ne poznam! Vse to so vprašanja, ki jih postavi le popolnoma neinformiran študent, ki na fakulteti nikoli ne pogleda na oglasno desko. Potem, kot je primer na volitvah, pa „vpije“, da ni bil seznanjen.

Zato so bili bruci bolj vzorni: čeprav niso vedeli, zakaj gre, so bili vsaj tiho — se vdali v usodo, ter lepo obkrožili listo.

Naj zatorej na kratko povemo, kaj ste obkrožili 17., 18., 19. 10. v ŽRI harmoniki: volili ste delegate v samoupravne organe fakultete — to svoje kolege iz letnikov. Ti delegati naj bi vas informirali o delu na fakulteti. Študentje seveda ne morete poznati vseh ljudi na listi, ampak potrudite se, da spoznate vsaj delegate iz svojega letnika!

Poleg tega pa ste še sprejemali tri samoupravne sporazume:

- spremembe — dopolnitve statuta Univerze v Ljubljani
- spremembe — dopolnitve statuta EF Borisa Kidriča v Ljubljani
- spremembe — dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v Univerzo v Ljubljani.

Vse tri spremembe so bile obravnavane na zboru študentov 26. 9. 1977, vendar udeležba ni bila vredna naše fakultete, pa se tudi člani volilnih odborov niso preveč čudili nevednosti volilcev.

Študentje so spraševali, ali so volitve obvezne. Naj povemo, da je to pravica in dolžnost vsakega študenta. Te besede ne razumite formalno, ampak se malo zamislite ob njih!

Prikazala se je čudna anomalija: osveščenost študentov glede na odstotek volilcev z letnikom padel! To si oglejte kar na primerih:

Letnik	Vpisanih	Volilo	%
I.	777	599	77,09
II.	358	205	57,26
III.	329	166	50,54
IV.	256	146	57,03
absolv.	334	78	23,35
Skupaj	2.026	1.194	58,93

Prepuščamo bralcu, da si ustvari lasten komentar!

Volilna komisija EF

Ponetis iz glasila študentov EF ČE-ja.

IDEOLOŠKOST TELEKSA ali življenjepis fašističnega raketarja

Brezvestnost „novinarjev, prostitucija njihovih doživetij in prepričanj je lahko pojmljiva samo kot vrhunec kapitalistične postvarelosti.

LUKACS

Teleks gre res do konca Tega, česar smo se v začetku bali kot možnosti, se je sedaj dokončno uresničilo. V Teleksu se je od začetka sramežljiva tendenca meščanske zavesti, sedaj dokončno in jasno izrazila in eksistira v Teleksu, če že ne kot vladajoča, pa vsaj popolnoma enakopravno s tisto drugo, ki naj bi bila socialistična, seveda v razsežnostih Teleksovega dojemanja te kategorije.

Da ne bomo samo razsipali s splošnimi sodbami, se spustimo na tla konkretne kritike in pogledimo, kaj predstavlja v Teleksu tisto, kar imenujemo meščanska zavest (to kategorijo postavljam v vso ostrino razredne pozicije proletariata in zaradi tega vsebuje popolnoma praktično protikomunistično tendenco). Omejili se bomo samo na en primer, ki pa je tako pomemben, tako po svoji zvrsti kot po mestu, ki ga zavzema v Teleksu (predstavlja kontinuiteto) in seveda po svoji vsebini, da predstavlja udarno silo protikomunistične naravnosti različnih tekstov v Teleksu. Govorim o takolimenovanem UVOŽENEM FELJTONU, ki opisuje življenje in razgovore s človekom, ki je pomagal človeštvu osvojiti Mesec. S tem, ko se bomo pomujali ob tem tekstu, pa ne bomo pozabili tudi na sila napet, domač feljton Kri, olje in bencin, kjer nam drveči direktor Chema, predsednik TTKS in podpredsednik Zveze nogometnih sodnikov Slovenije tov. D. ŠUSTER ponuja slovensko inačico modernega gladiatorstva, ko tekmuje v raznih CG, GTX, GL in ostalih avtomobilih (ki so mimogrede zelo dragi).

Prav tako ob tem ne bomo pozabili na zadnji potopis in pustolovščine nam znane avtorice Brine Švigelj, ki v EKSOTIČNIH deželah (malo evropsko entriзма nikoli ni odveč) vidi vse drugo, samo „eksotično“ kapitalističnega IZKORIŠČANJA DELAVCEV IN KMETOV ne. Vidi prijazne ljudi, dobiva bele vence cvetja okrog vratu, pa zaradi tega verjetno ne vidi RAZREDNEGA zatiranja ljudi na Filipinih, Hongkongu, Južni Koreji itd. Zato Brina Švigelj lahko ostaneš kar doma in si predložiš isto sliko preko famoznih kolonialističnih romanov, tebi po zavesti enakega, Konsalika. Sicer pa dovolj o dirkaču Šusterju in švigasti Brini, bolj pomemben in interesanten je UVOŽENI FELJTON.

V tem feljtonu nam gospoda uredništva Teleksa ponuja za „osvoboditelja“ človeštva, za neustrašnega borca za „napredek“ človeštva nekega W. von Browna, ki je bil sicer med vojno (točneje od leta 1936) vodilni nemški strokovnjak v raketnem centru v Peenemundeju, po vojni pa vodilni raketni strokovnjak v ZDA. Skratka zaslužen znanstvenik. No, sedaj pa razkrijmo to nenamerno polresnico in povejmo, da je bil W. von Brown eden izmed vodilnih raketnih znanstvenikov NACISTIČNE Nemčije in KONSTRUKTOR raket V1 in V2 ki so ubijale prebivalstvo v Veliki Britaniji, za kar je von Brown vsakogar vedel. Prav tako je možakar zaradi svojega položaja vedel, v imenu katerega in za kateri režim (FAŠISTIČNI namreč) se bori, torej v imenu režima, ki je za svoj produkcijski obstoj potreboval take tovarne oz. tako organizacijo dela, ki jo poznamo pod številnimi imeni kot so Dachau, Auschwitz, če naštejemo samo dve najbolj prominentni znamenji. O tem v Teleksovem UVOŽENEM FELJTONU ne najdemo niti besede. Zato pa nam gospodje postrežejo z apologetsko gobezdarijo samega morilca (tu mislimo na von Browna) o tem, kako z njegovo pomočjo „tehnologija“ pomaga človeštvu, ga osvobaja tisočletnih spon, s tem ko človek prodira v vesolje in se s tem osvobaja svoje navezanosti na naš planet. Verjetno se v Teleksu ne zavedajo, ali pa se motim in se prekleto zavedajo (sicer pa v tem primeru neznanje ni nobeno opravičilo), kakšno vlogo ima demagoško pletenčenje spevov „tehnologiji“ in jih zaradi tega moramo ne samo poučiti, temveč predvsem razkrinkati. Govoriti o „tehnologiji“ in samo o „tehnologiji“ predstavlja, da iz produkcije zberemo njeno HISTORIČNO določitev kot kapitalistične produkcije, v kateri je zaobsežena tudi kapitalistična tehnologija, torej ne tista, ki osvobaja, temveč tista, ki oplaje kapital, ki producira kapitalistične odnose, torej odnose izkoriščanosti, nadvlade, odtujenosti itd. S tem pa, ko nam gospodje le-to produkcijo podajajo pod kategorijo „tehnologija“ oz. „razvoj tehnologije“ in ko se ta historičnost izgublja, pa Tehnologija beri — kapitalistični način produkcije — pojmuje kot človeku imanentno pripadajočo, kot naravni način produkcije. S tem, ko je ta način produkcije pojmovan kot naraven in ker je po von Brownovih besedah človek z njim prešel v neskončnost vesolja, je tudi večer, večer v svoji zmognosti akumulacije kapitala, večer v reproduciranju samega sebe, večer v reproduciranju kapitalističnih protislovij, torej da so eni za to, da vladajo, drugi pa za to, da se jih izkorišča in da se jim vlada. Tak način pojmovanja kapitalistične načina produkcije seveda izključuje vsakršno zmognost spremembe, se pravi proletarske revolucije, ki naj bi vzpostavila nov način produkcije, novi svet, KOMUNIZEM.

Vidite gospodje, pa smo tam, za vašo masko uvoženosti, in samem jedru vašega feljtona, ki nam je poskušal podati nedolžno in veličastno sličico ne samo morilca von Browna (glede njega si lahko ogledate Kubrickov film Dr. Strangelove), ampak predvsem kapitalističnega načina produkcije v zgoraj omenjenih določitvah. Zatorej ste predstavniki tiste zavesti, ki jo kapitalizem nujno, v sebi konstituira kot zavest, ki ga ščiti kot apologija obstoječega (razumljeno v svetovnih okvirih), ki v miselnih in s tem prekleto aktivnih formah poskuša cementirati to obstoječo.

Sicer pa Teleks ni vreden drugega kot misel, ki jo napada Majaknyski:

Vašo misel, ki na razmehekanih možganih trapa, kot nažrt lakaj na zamaščeni zofi, dražil bom ob krvavečih krpicah srca in jo do sitega izročal v vsaki strofi.

Srečo Kirn

OPOZORILO VSEM OO ZSMS

Naj vas še enkrat, kakor je bilo to potrebno tudi mnogokrat (vedno) doslej, OPOZORIMO, da smo VAM poslali dopis, v katerem VAS prosimo, da nam posredujete podatke, ki so nam potrebni za izdajo študentskega informativnega biltena

Ogromno VAS je, ki se še niste odzvali dopisu. Pohvalimo naj BF-jevce, veterinarje, lesarje, živilske tehnologe, ekonomiste, pedagoge, tekstilce in ...; no, potem je pa že konec.

GRAJAMO VSE DRUGE.

p. s.: Dejte no posl'ti!

Uredništvo

Štirje vneti študentje iščemo dvo ali večsobno stanovanje v bližini centra ali pa v centru. Problem je v tem, da smo različnih spolov (dva fanta in dve poštene dekleti) zato nas nihče ne mara. Na robu obupa prosimo solidnega stanodajalca, da sklene z nami pogodbo v obojestransko zadovoljstvo.

SAŠA KOS
BRATOVŽEVA PLOŠČAD 17,
tel. 344-481.

Druga konferenca UK ZSMS Ljubljana je dne 22. 12. 1977 pod točko 4 izvolila naslednje predsedstvo UK ZSMS:

IVANČIČ Igor — predsednik
KOLAR Srečko — sekretar
PLEČKO Darja, ŠEŠKO Vera,
JAKOČIČ Tatjana, MUJAMOVIČ Ismeta, KOZIČ Bogdan, STEPANČIČ Ludvik, LJUBOTINA Lara, BRICMAN Tone, ZALAR Nina, PEČENKO Bojan, GULIČ Maja, DREVENŠEK Draga, PLIBERŠEK Fera; — člani predsedstva.

Želimo uspešno delo.

367 NOVIH ČLANOV ZVEZE KOMUNISTOV

V okviru UK ZKS Ljubljana je bilo v letu 1976 po oddelčnih org anizacijah ZK in aktivnih ZK na ljubljanskih fakultetah v vrste Zveze komunistov sprejetih 214 novih članov.

V letošnjem, to je 1977 letu, pa se je to število nekoliko zmanjšalo takó, da je bilo do sedaj sprejetih, glede na leto poprej, le 153 novih članov Zveze komunistov.

123456

KOMISIJA ZA MEDFAKULTETNE STIKE: Zaradi težnje po izboljšani izmenjavi strokovnih praks s tujino smo navezali direktno izmenjavo z nekaterimi podobori AIESEC — a v tujih državah. S podoborom v Madlsonu, v amer. zvezni državi Wisconsin, imamo že podpisano pogodbo, s katero nam vsako leto zagotovijo nekaj praks. Prav tako imamo direktne stike s Kanado. Letos pa skušamo podobno doseči z AIESEC-om iz KARLSRUHE-ja; za sedaj smo se omejili na pripravo skupnih seminarjev ter izmenjavo izkušenj v organizaciji in delu. Na letošnje jesensko skupščino jugoslovanskega AIESEC-a smo povabili tudi dva njihova predstavnika. Seveda pa nameravamo tudi s tem podoborom navezati direktno menjavo praks.

KOMISIJA ZA INFORMIRANJE
OO ZSMS EKONOMSKE FAKULTETE

TO LAHKO ŠKODI

— od dopisnika z EF

Na fakulteti (EF Boris Kidrič) je zaradi počitnic in izpitov dejavnost minimalna. Vendar pa je za poletni semester predvideno, oziroma določeno, da se po aktivnih ZK letnikov razvije debata o Kardeljevi knjigi „Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja.“ Obravnavali naj bi poglavje za poglavjem. Debata bo po aktivnih letnikov, vendar bi bilo dobro, če bi se vanjo vključili tudi drugi, ki so so-interesirani.

MRTVILO NA EF BORIS KIDRIČ

V letošnjem šolskem letu 1977/78 je na naši fakulteti vpisanih 2026 študentov. Lani jih je bilo vpisanih 1968, od tega jih je bilo 700 članov ZSMS. Ko so ugotavljali lanske letošnje dejavnosti te članov, so ugotovili, da jih nekaj več kot 400 ni bilo prisotnih niti na enem sestanku aktivna letnika ali kakršnekoli komisije, kar je bil minimalni pogoj za aktivnost. Sledil je disciplinski ukrep črtanja iz evidence OO ZSMS Boris Kidrič. Po tem ukrepu jih je ostalo v članstvu nekaj manj kot 300. Če upoštevamo, da se je letos vpisalo na fakulteto tudi večje število članov ZSMS, bi se ta številka morala povečati. Čeprav so bili bruci seznanjeni s tem ukrepom, pa niso pripomogli k dvigu te številke, saj po prisotnosti na prvih sestankih komisij OOZSMS ni bilo prisotnih več kot 200 članov, če smatramo, da je delovanje po komisijah osnovna dejavnost v delovanju OOZSMS.

S tem problemom se ne sooča samo OOZSMS; ampak tudi OOZK, saj je bila na volilni konferenci in na raznih sestankih obravnavana nedejavnost članov ZK na fakulteti. Tako smo imeli 7 primerov, katerim so bili izrečeni disciplinski ukrepi. Od teh sedmih pa vsi niso bili prisotni. Ti ukrepi so bili izrečeni na osnovi nedejavnosti tako v OOZSMS kot v OOZK fakultete. Če bi upoštevali (ne) dejavnost v OOZSMS, bi jih bilo še več. Študentov — članov OOZK je bilo lani 158.

Iz tega nametovanja številke je razvidno ali pa ne, da je večina študentov nedejavna na fakulteti. Nedejavnost oziroma neaktivnost smatram kot nesodelovanje v delu komisij OOZSMS na fakulteti. Če jih 200 res dela v OOZSMS, kaj

potem dela 90 % vseh vpisanih na fakulteti? Seveda lahko delajo drugje, a če že študirajo na naši fakulteti, zakaj se ne bi vključili v kakšno dejavnost na fakulteti. Nekaj od tistih, ki smo jih kvalificirali za neaktivne, najbrž ne bo nikoli na faks, ker so se nanj vpisali zaradi drugih potreb, ne pa študija. Vzrok neaktivnosti je tudi ta, da vlada mrzlica lova za izpiti, in če si na lovu, nimaš časa za druge stvari. Vendar pa se ta mrzlica pokaže le na nekaterih predavanjih, kar mnogo je takih predavanj, ki so slabo obiskana. In najbrž prav tu tiči vzrok nedejavnosti. Predavanja, ki so zanimiva in lahko v njih aktivno sodeluješ, so bolj obiskana. Kjer pa se snov podaja kot citiranje skript, so manj. Na predavanjih se aktivno sodelovanje manj uveljavlja, kar je snov nova, razen če jo prej predeleš. Kvalitetni nivo vaj bi se bolj dvignil, če bi se določena tema obdelovala po majhnih skupinah, kjer bi lahko vsak sodeloval pri debati in izoblikovanju določenega mnenja v tej temi. Ko bi nato vsaka skupina predstavila svojo temo, bi se tako vsi vključili v debato. To bi pripomoglo k povečanju prisotnosti na vajah in na predavanjih, kar bi pospeševalo razvoj posameznikove osebnosti in njegovega aktivnega sodelovanja v študijskem procesu.

Problem neaktivnosti na našem faksu, kot tudi na drugih, je v neizoblikovani zavesti večine študentov. Večina je neopredeljenih, ne vidijo cilja pred sabo ali pa je ta cilj zreduciran zgolj na pridobitev formalne izobrazbe in dobro plačanega delovnega mesta. To bi se spremenilo le, če bi se osebnost, oziroma, ustvarjalnost posameznika hitreje razvijala. Pri tem razvoju bi mu morali pomagati, oziroma, usmerjati, ne pa prepuščati samega sebi in vsem vrstam vplivov, ki se vrše nanj.

Čas, ki ga prebijemo na fakulteti bi bil lahko bolj koristno uporabljen, ne pa kot sedaj, ko hodimo na fakulteto, da izpolnimo minimalne pogoje, za frekvenco, oziroma obiskovanje sestankov, da nismo črtani iz evidence, ker to ni „lepo“, če sploh smo v kakšni evidenci. To lahko škodil

Rešič Valter

Vir podatkov: ČE 31,35
Evidence raznih komisij

PROGRAM DELA UK ZSMS OD DECEMBRA 1977.

DO JUNIJA MESECA 1978. LETA

V predkongresnem obdobju mora organizacija ZSMS na ljubljanski Univerzi posvetiti največ pozornosti delu z osnovnimi organizacijami ZSMS na vseh visokošolskih delovnih organizacijah. Zato bo v tem času primarna naloga vodstva UK ZSMS vzpostaviti neposreden stik z OO ZSMS, ta stik pa bomo vzpostavili predvsem z nadaljevanjem obiska v osnovnih sredinah. S takim načinom delovanja bomo dosegli boljši pregled nad izvajanjem programov OO ZSMS, nad kadri, ki so v OO ZSMS in takoj bomo lahko priskočili na pomoč pri reševanju določenih težav z nasveti in konkretnimi rešitvami. Poleg tega pa pomeni naša prisotnost stalno vzpodbujanje članov OO ZSMS k izvrševanju svojih dolžnosti. Največ napora bomo vsakekar vložili v ponovno oživetje oziroma konstituiranje OO ZSMS na tistiholah, na katerih je delo mladine zamrlo.

Poleg dela z osnovnimi organizacijami, bomo v naslednjem obdobju angažirali svoje sile na naslednjih področjih:

1. Vključitev v skupno akcijo mladine, na nivoju republike in mesta, v obdobju pred skupščinskimi volitvami v družbenopolitične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti.

2. Informiranje — RS, Tribuna in Časopis za kritiko ... bodo morali več vsebine posvetiti OO ZSMS in problemom v zvezi z vzgojo in izobraževanjem

— doseči moramo, da bo Tribuna začela redneje izhajati in da bo v njeni vsebini zajeto kritično obravnavanje vseh dogodkov na ljubljanski Univerzi in širšem družbenem prostoru; takoj moramo tudi ustanoviti programski svet, ki bo začel vršiti svojo vlogo;

— za boljše obveščanje OO ZSMS moramo takoj začeti z rednim izdajanjem biltena UK ZSMS

— pomagati moramo tistim osnovnim organizacijam, ki nimajo razvitih oblik informiranja;

3. Idejnopolično delo — ker na področju idejnopoličnega izobraževanja ni bilo aktivnosti skoraj že dve leti, bomo morali za obuditev le-tega začeti s skromnejšim. Potrebno bo obravnavati predvsem aktualne teme, med njimi tudi najvažnejše družbenopolitične (Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja)

— oblike izobraževanja morajo zajeti tako celotno članstvo, kot tudi vodstva OO ZSMS in predsedstvo UK ZSMS;

— pri oblikah idejnopoličnega izobraževanja bomo morali v večji meri sodelovati s komitejem ZK na Univerzi, kjer imajo že izdelane in utečene programe;

4. Nadaljevali bomo s prizadevanji za dosledno interpretiranje

zakona o visokem šolstvu. S tem v zvezi nas čaka javna razprava o zakonu o usmerjenem izobraževanju, v kateri bomo morali plodno sodelovati.

5. Socialno ekonomski položaj študentov

— spremljanje štipendijske politike

— zdravstveno varstvo študentov

— gradnja študentskih domov

6. Volitve v samoupravne organe na VTO in VDO, ocenitev dosežka njega dela delegatov in spremljanje dela novo izvoljenih delegatov;

7. Problematika življenja v študentskih domovih, delo aktivna ZSMS v domovih in delovanje samoupravnih organov;

8. Družbene organizacije in društva

— potrebno bo opredeliti delo DO-D ter jih bolj programsko vezati na študente.

9. Obravnavali bomo tudi delo Zveze študentskih pokrajinskih klubov, ki je trenutno popolnoma zamrlo.

10. Ob vsem tem bomo vodili tudi akcije in naloge, ki že tečejo, oz. so stalne in to na področjih: mladinske delovne akcije, splošni ljudski odpor, vprašanje statusa študentskega servisa, delegiranje novih delegatov v univerzitetne organe, ureditev delovne skupnosti, vključevanje v skupne akcije MK in RK ZSMS itd.

Ker je v zadnjem obdobju malo akcij, ki bi zajele širše množice mladih na ljubljanski Univerzi, si bomo prizadevali v okviru možnosti organizirati nekaj takih. Te bi bile predvsem naslednje:

1. univerzitetno športno tekmovanje

2. ena ali več enodnevnih lokalnih delovnih akcij

3. tekmovanje v znanjih z različnih področij

4. poživitev sodelovanja med OO ZSMS z izmenjavami kulturnih programov, športnimi srečanji ipd.

5. omogočiti nastope in predstavitev nekaterih društev v študentskem naselju

6. itd. ...

Z uspešno izvedbo takih akcij bomo pritegnili in zainteresirali za delo dokajšnje število mladih, kar pomeni tudi, da bomo imeli širši kadroviski izbor in s tem odpravljen trenutno najbolj preeč problem.

Program je dokaj obsežen in precej konkreten in samo od nas samih je odvisno v kakšnem obsegu bo izpolnjen. Verjetno bo v nekaterih točkah doživel spremembe ali dopolnitve, nekaterih točk mogoče ne bo mogoče izpolniti, toda to nas ne sme zmotiti pri uresničevanju in izvajanju naših osnovnih nalog in dolžnosti, ki izhajajo iz statuta ZSMS ter drugih družbenopolitičnih dokumentov.

NJENE KRESNICE IN HUSQVARNA

Slovensko ljudsko gledališče Celje, Rudi Seligo: Čarovnica, iz Zgornje Devče, režija Dušan Jovanovič

Dan pred Silvestrovim smo v Celju lahko videli krstno uprizoritev novega Seligovega teksta, ki je v tem primeru doživel svojo maksimalno gledališko potrditev, seveda primerno okrašan in prenešen iz literarno-asociativne funkcije v konkretno-pojavno-gledališko funkcijo. Predstava je razdeljena v dva dela, ki pa pravzaprav tvorita organsko in strnjeno celoto: prvi je „prizorišče srednjejslovenske družine“, drugi pa neolitska votlina. Oba prostora sta prostora sodobnega sveta, ki se izraža v funkcionalizmu, izrabljanju in izvrševanju zahtev hitro pretakajočega se časa in pa cinglja-jočih kovancev, ki se pretakajo skozi neizčrpano zakladnico potrošništva. To je prostor, ki mu omogoča prehod v svet njegova specifična mitologija — to je mitologija vsakdanosti (po Igorju Mandiču), ki „posvečuje banalnosti“, ki išče svojo metafizično stogo na tleh, v hrani, pesticidih, tekmovalnih, idoli-... V ta svet pa pride Darinka — čarovnica, posebeljeno elementarno, pogansko, naravno. Uvede se že z začetnim (režiserjevim) prizorom poganskega obreda, poetičnega in svojrskega baleta neveste in družic, plesa in petja zbora mladih Celjank pred železno zaveso, ter vznemirljivo pričakovanje Darinke, Milade Kalezlič. S tihim mrmranjem njene zbujačo se in šele na koncu ustavljene energije. Drugi uvod se zgodi v stanovanju, kjer rdeče zažari grelna plošča električnega štedilnika, a ne segreje niti posode niti tekočine v njej. Kot nekakšna mikrovalovna pečica, ki svojo toploto porablja za stvari in ljudi okrog sebe, za novo življenje, jih pripravljajo, le tistega ne počne, za kar je namenjena. Tako se vzpostavi še drugi svet, poganski, kjer se lahko dogajajo tudi čudeži, absurd, groteska kdaj pa kdaj, ter je tako nenehno v konfliktu s prvim, Darinkin svet s svetom Očeta, Mame in Nika; Merkur s Cvetalom, njene Kresnice s Husqvarno... Prvi del predstave tako poteka v nizanju prizorov, v katerih se svetova na različne načine konfrontirata. Prizori potekajo brez prave povezave med drugim, zanje je predvsem značilna Seligova literarna tehnika, ki v gledališču nehoti učinkuje kot zaviralni moment, ki niti ne podpira koherentnosti „organskih“, imanentnih dramaturških komponent niti s svojim ponavljanjem ne ustvarja specifičnega ritma. A režiser jih je znal primerno zgostiti, zreducirati na nujno, poenotiti njihovo prostorsko raznolikost in jih kar se le da funkcionalno in estetsko zvezati: vez je zbor pevk, ki se oglašajo ob menjavi prizora, pesmi, ki jim je besedi- la napisal sam avtor, glasbo pa Darijan Božič, učinkujejo magično... Prvi del torej poteka običajno, tekst se nabira, situacije se razpostavljajo; najbolj pa zaživi v erotičnem prizoru med Nikom in Darinko ter v končnem prizoru. V ljubezenskem prizoru je režiser ustvaril nov prostor v starem le z uporabo nove luči, ki je osvetlila le detajli (dala reči svojo funkcijo in pomen) ter z močjo igre Nika-Zvoneta Agreža, ki se je tu prvič razvil, prešel iz uvodne korektnosti in načelnosti v motivirano prizadeto igro, sugestivno in svoji govorni in telesni izraznosti. S Kalezličevimi sta tu zaigrala sproščeni, a pomenljivo erotični prizor, „brez lascivnosti“, kot je to predpisal tudi avtor, a vznemirljivo otročji, lep. Zaključni prizor prvega dela je po požar v tem svetu, kres, ki ga zakuri — začara čarovnica, ko misli, da se bo tako rešila njegovih spon, konstituirala svoj svet, svoje resnico — svoje sanje — svoje kresnice — kresnica! Zagori ogenj iz vetra in rdeče osvetljene prozorne tkanine, ki plapolata, buči in vemo, da je umeten, a učinkuje s tisto svojo primitivno funkcijo, ki dela, da nas je strah (Švabič)... Kresnice in Darinka pa plešejo, Darinka je v ognju vedno znova prerodjena, Feniks, prostor obvladuje Wagner, svet je nenadoma na višku in v razsulu naenkrat, zlata doba in kataklizma se ujema — toda: prostor zgori, vsa dediščina človekove zgodovine pa ostane. Tu se besedi- lo, glasba, ples in vse, kar je v tem trenutku na odru, zraste v eno.

Prenapetost familije iz prvega dela (prenapetost Stanovalek iz Kdor skak, tisti hlap) se prenese v drugi del. Njihovo delo je nevzorno. Zdj živijo v neolitski votlini, Darinko zavežejo v prisilni jopič in jo s silo hranijo z njihovo hrano. Prostor si osvetlujejo z realno svetlobo, delajo s pravimi gospodinjstvijskimi aparati firme Gorenje, da bobni po dvoran. Tu režija po svoje razkrije svoj

eklektističen postopek, ki pride do izraza predvsem (spet) na koncu tega dela. Tu se razkriva agresivnost totalitarne familije in predvsem Matere, ki je zdaj kot kakšna taboriščna paznica, mati—vladarica, volku- lja. Jana Šmidova je zaigrala hladno, a intenzivno učiteljico — mučiteljico Darinkino, z obvladovano agre- sijo je včasih delovala prav grozljivo. Niko še vedno blodi v „vijoličasti meglici iz prazgodovine“ (Vlahi- Žil), ki se kdaj pa kdaj (nehote?) pokaže v kaleidoskopičnem light- showju, ki (če se mu prepustimo) deluje kot migotanje vode, plamena, kot potekanje časa, zgodovine. Darinka pa je vedno bolj prisiljevana, vedno manj je nje same, je demonič- na figura, premaknjena v transcen- denco, Milada Kalezlič jo je z uskla- jenimi izraznimi sredstvi — gib- njem, gestami, mimiko, govorom — vedno znova izmikala odru in svetu ter jo dvigala v kresnico... In Oče—Bruno Baranovič, s svojo smešno avtoritativno-izvrševalsko vlogo, smešni (ironija?) tekmovalec v jedenju hrenovk in človek, ki na koncu poje bicikel. Tako se drugi del z uporabo širokega igralnega prostora (orkester, lože, oder) z

NEKATERI PROBLEMI TI- TOVEGA SKLADA V SRS

Od kar posluje Titov sklad, se srečujemo v vprašanjem učnih uspehov štipendistov sklada.

Ob zaključku šolskega leta vedno pridemo do podatkov, da precejen del štipendistov ne doseže učnega uspeha, ki je dogovorjen v kriterijih za pridobitev in za obnavljanje statusa Titovega štipendista. Manjši del

maksimalno izrabo zgolj nakazanih elementov in z do neke mere po- polno izrabo predmetov v polni pri- sotnosti, prevesi v zaključek, ko Funkcija zmaga nad Elementom, ko svet kot nekakšna pošast iz Yellow Submarine s trobentastim rilcem požre vse okrog sebe, še sebe samo, ko se vzgojna funkcija izrazi le v de- janju lepotečenja, oblačenja; bahal- ne konverzacije. Familija je Darinko vzgojila, navedila na Straussa, zdaj je njihova, in mati — kot bi bila zdaj njena zvodnica. Končni prizor je prizor lepotečenja, med tem pa okrog plešejo lutke, nekakšno Sil- vestrovo je, ki pomeni za Darinko konec nekega sveta, časa brez šte- vilk, ure, in vstop v leto, v sedem- insedemdeseto, osemindemdeseto po Kristusu, v make-up in svilen in bahoten prisilni jopič — Darinka ugasne luč na lepotilni mizici in z njeno zgodovino je konec. Darinka najprej zajoka, potem pa preide v ples, Kresnice so zdaj izumetničene lepotece, ples ni več poganski, svet je še vedno svetlikajoč se, a od neone. Končni prizor tako izzvini v vsem svojem združevanju razno- rodni, a z gledališko funkcional- nostjo utemeljenih elementov, s

štipendistov tudi ne doseže po- gojev za nadaljnje izobraže- vanje, oziroma, za vpis v nasled- nji letnik vzgojno-izobraževal- nih organizacij.

Ponavljja se nam tudi situaci- ja, da štipendisti ne prinesejo pravočasno dokazil o učnem uspehu in družbenopolitični angažiranosti in tako v organih sklada navadno šele po dvakrat- nih pismenih urgencah v me- secu novembru ali celo v de- cemburu razpravljamo o tem, kdo od štipendistov je, oziroma ni, izpolnil pogojev za nadaljnje dobivanje štipendije.

Ob takih situacijah, ki je zelo neprijetna in družbeno vprašljiva, saj se v Titovem skla- du nenehno srečujemo z nekimi

sano in kostumom Mete Hočevar- jeve, in lučjo Chris Johnsonove, ki jo dopolnjujeta in izpolnjujeta s polnostjo, ter najbrž ustvarjata v gledalcih poleg estetskega učinka še pravo prizadetost, sočutje...

Pri predstavi so sodelovali še asis- tent režije Janez Pipan, dramaturg Igor Lampret, koreografinja Nada Kokotovičeva, članice Plesnega gle- dališča Celje in članice mladinskega pevskega zbora Gimnazije Celje.

Naj za konec zapišemo še to, da je vse bilo tako, lahko pa tudi ni bilo. — Da je tekst, kot je Seligova Čarovnica zaradi svoje izrazite po- larnosti lahko preurediti, ga zaradi sugestivnosti lahko izrabiti in inter- pretirati. Da se prizori (na premieri) niso dogajali tako tekoče in da se včasih pokazal gol skelet gledališča, brez vsakršne iluzije. Da so bili tehnični kiksi in pomanjkljivosti, ki so izrazito motili in dekoncentrirali. Da so bili trenutki že vidnega in — po drugi strani — pretiranega po- daljševanja originalnega. In tako naprej. To bi lahko zapisali, a naše misli so v tem trenutku na drugi strani, zato vse to raje zamolčimo.

problemi in težavami, se postav- lja več vprašanj:

1. Ali je orientacija organov Titovega sklada, namreč orien- tacija, da se po eni strani doseže celovitejši sistem selekcije pred- logov za Titove štipendiste na samoupravnih temeljih ter za- ostruje odgovornost predloga- teljev do ustreznih predlogov in po drugi strani na doslednejši odgovornosti štipendistov, da s svojim delom (učnimi uspehi ter družbenopolitično angaži- ranostjo) opravičujejo status Titovih štipendistov, ustrežna in dogovorjena?

2. Ali so sedanji kriteriji pri selekciji predlogov za T itove šti- pendiste ustrežni?

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST SLOVENIJE
LJUBLJANA
Aškerčeva 9/1

Številka: 402-30/77-VM-ID
Datum: 9/1—1978

VSEM ŠTIPENDISTOM
IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI SLOVENIJE

ZADEVA: IZPLAČEVANJE ŠTIPENDIJE V LETNEM SEMESTRU 1977/78

Vse štipendiste — študente na višjih in visokih šolah obveščamo, da bomo ob prehodu iz zimskega semestra 1977/78 v letni semester 1977/78, pre- verjali, če ste opravili pogoje za vpis v letni semester. Prosim, da nam vsi štipendisti, ki imate semestralen vpis, pošljete potrdi- lo o vpisu v letni semester. Tisti, ki ste imeli štipendijo začasno ustavljen zaradi neopravljenih pogojev, pa morate potrdilo o vpisu priložiti še potrdilo o opravljenih izpitih.

Navedena potrdila nam morate poslati najpozneje do 28. februarja 1978

Istočasno pa opozarjamo vse štipendiste, ki prejimate našo štipendijo, da naloge za vpis štipendij v hranilne knjižice dvignete najpozneje do zadnjega dne v mesecu, ker bomo v nasprotnem primeru naloge vrnili banki in ne boste imeli pravice do teh zneskov.

Prosim, da to obvestilo upoštevate!

TAJNIK
IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI SLOVENIJE
Ivan Biten

3. Ali so kriteriji pri ocenje- vanju uspešnosti dela štipendi- stov ustrezni?

4. Kako naj bodo urejeni štipendijski odnosi med skla- dom in štipendisti?

Na zadnji seji je izvršni odbor Titovega sklada, v skladu s svojimi nalogami, razpravljalo o izpolnjevanju, oziroma neizpol- njevanju, pogojev za nadaljnje prejemanje štipendije.

Ugotovil je da 8 srednješol- cev ne izpolnjuje pogojev — iz- delali so razrede z dobrim uspehom, med študenti 6 šti- pendistov ni doseglo več kot 7,5 povprečne ocene in med mladimi delavci 7 štipendistov ni doseglo dogovorjene ocene.

Edo Gaspar

CENZURA V ZRN

(NADALJEVANJE)

November 1976: v Munchnu se je začel razvpiti proces proti založniški hiši Trikont. Obtožba: objava avtobiografije bivšega člana levičarske skupine „2. junij“, Michaela „Bommija“ Baumana. Knjiga je nosila naslov „Wie alles anfang“ (kako se je začelo).

Na proces so nemška javnost in delavci obtožene založbe morali čakati eno leto. V tem dolgem letu pa se je na rovaš Trikonta nabral kar lep kupček obtožb: simpatiziranje s subverzivnimi sku- pinami, spodbujanje reda in varnosti nemške države, protidržav- na propaganda.

Začelo se je že konec leta 1975. Najprej so Baumannovo knjigo zaplenili na Bavarskem in v Gaiganzu (skupaj s tiskarskimi ploščami). Bavarski oblastniki so tudi tokrat uporabili (kakor že nešteto- krat) že preizkušeno sredstvo: policijo kot najbolj zveste pse. Do zob oborožene policijske skupine so vdrle v stanovanja uslužbencev založbe, v lokale mestne četrti, kjer je bila tiskarna (seveda tudi v prostore uprave Trikonta in v tiskarno Gegendruck), zaplenili so uradne in privatne dokumente, zaplenili vse pisalne stroje založbe in 1500 izvodov dveh knjig, ki nista imeli nobene zveze z Bauman- nom (razen seveda tega, da sta „širili marksistično propagando“). V naslednjih dneh je prišlo do novih „racij“ in zaplem teh knjig v Berlinu in Frankfurtu. V teh akcijah so sodelovali kriminalistični in politični oddelki zahodnonemške policije in nemška obveščevalna služba (z velikodušnim „paternalističnim“ sodelovanjem ameriške CIE).

Po mnenju državnega pravništva je bilo v avtobiografiji Bommija Baumann preveč „eksplozivnih, prevratniških“ stavkov, ki so sprevajali v nevarnost „zvestobo državljani- bralcev do nemške domovine“. V knjigi so bili zbrani Baumannovi spomini iz njegovih časov navadnega delavca, iz časov seznanjanja s študentskim gi- banjem in končno iz njegovega zadnjega „terorističnega“ obdobja leta 1968/69; knjiga se zaključuje z avtorjevo odpovedjo individual- nemu nasilju kot sredstvu revolucionarnega razrednega boja.

Za polit. oblast v Zah. Nemčiji je imela majhen pomen doku- mentarna, politična in osebna vrednost te knjige, ki jo je celo nemški pisatelj in nobelov nagrajenec Heinrich Boll predlagal kot priporočljivo čtivo za srednješolce in študente.

Čeprav je po dolgotrajnem sodnem procesu prišlo do oprostitve založniške hiše Trikont, pa se zgolj zato ne moremo strinjati z večino zahodnonemškega periodičnega tiska, ki je v en glas zapel te deum „zmagi svobode tiska“.

In to zaradi dveh razlogov: zato ker, čeprav je bila cenzura odpravljena de iure (člen 5 zahodnonemške ustave trdi: „Ne obstaja cenzura“), obstaja v Nemčiji še vedno dejanska, stvarna cenzura, ki je namenjena predvsem t. im. „levičarskim odpadnikom, anarhi- stom, marksistom, teroristom“ (primer Trikont — Baumann ni osamljen). In zato, ker je osnovni rezultat „operacije—zaplembe“ bil v celoti dosežen: to je „kriminalizirati“, očrtni levičarski tisk pred celotnim nemškim javnim mnenjem.

Dandanes je glavna tarča policijskih in sodnih organov zahodno- berlinski založnik Klaus Wagenbach kot glavni nasprotnik in tekmeč založniku Springerju, ki danes kontrolira 80 odstotkov za- hodnonemškega dnevnega tiska (v celoti ima Springer v rokah skoraj 40 odstotkov zahodnonemškega založništva: dnevnik, re- vije, tednike, knjige). Springerjevi časniki neprestano napadajo za- ložbo Wagenbach, češ da je „kovačnica terorizma“; sistematično se jim pridružujejo pogoste policijske preiskave in zastraševanja vse od leta 1971.

Založnikov telefon je stalno pod nadzorom nemške protiofbe- ševalne službe, pregledujejo pisma in pakete (kontrola se je še posebno zaostila po ugrabitvi industrijalca Schlagerja).

Potem sledijo prve obtožbe magistrature: 1) proti knjigi brazil- skega revolucionarja Marighelle („Mali priročnik mestnega gve- rilca“, ki je povzermal izkušnje gverilskega gibanja v Braziliji); 2) proti politično-ideološkemu manifestu RAF (Rdeče Armade), ki sta ga po vsej verjetnosti napisala Andreas Baader in Ulrike Meinhof; 3) proti almanahu „Das schwarze Brett 7“, ki je bil dejansko katalog založniške hiše (s kratko vsebino vseh do tedaj objavljenih del — tudi tistih zaplenjenih). Zaplemba 35 tisoč izvodov je bila utemeljena z „nespodobnostjo“ dveh poezij za otroke (nedvomno

je bil to „razlog — maska“, saj dandanes v Nemčiji neovirano izhaj- na tisoče pornografskih revij). Založniška hiša je pozneje pravda dobila, toda ekonomska škoda je bila nepopravljiva; 4) proti „Rde- čemu koledarju za delavce—vajence 1972“ (zaplemba 65 tisoč izvodov); 5) proti „Rdečemu koledarju 1973“ — utemeljitev: „sub verzivna vsebina“.

To, kar je do sedaj napisano, se nanaša samo na družbeno-poli- tično založništvo. Toda niti literatura v Zah. Nemčiji ni zlata izje- ma. V letu 1972 se je ponovno odigral groteskni proces proti dver založbam Wagenbach in Rotbuch—Verlag, ki sta objavili v dve izdajah satirični spis F. C. Deliusa z naslovom „Unsere Siemens- Welt“ (Naša Siemenski svet), ki je v literarni obliki obsodil rastoč monopol industrije Siemens. Trust Siemens je bil tisti, ki je tožil založbi („z objavo knjige je bila povzročena velika škoda dobremu imenu podjetja“) in je pravdo tudi dobil, saj se je ekonomsko šibka založba Rotbuch le s težavo prebivala preko vseh „zvijačnih“ odla- šanj procesa. Založba je popustila kompromisni rešitvi, saj bi v primeru poraza morala plačati Siemensu 200 tisoč mark odškodni- ne. Rezultat procesa: celi odstavek iz satirične pesnitve Deliusa se bili zbrisani.

Toda ali ne piše v Ustavi, da so „umetnost, raziskovanje, učenje in znanost svobodni?“ To je res, trdi sodišče, toda satirična poezi- ja Deliusa vsebuje dva dela: umetniški in informativni („ki je le preoblečen v umetniško obliko“). Le prva oblika izražanja je svo- bodna, medtem ko drugo omejuje zakon, ki prepoveduje obreko- vanje. Tako je torej Rotbuch—Verlag pretrpel škodo 36 tisoč mark.

Podobnih primerov lahko naštejemo na desetine, na vseh po- dročjih javnega življenja: od založništva šolskih knjig, gledališča filma, pa vse do televizije in radia.

Tu zasledimo že zaskrbnjujoče rezultate: minilo je le eno leto odkar so v Nemčiji uvedli zakone — nagobčnike, in že se pojavljajo prvi, številni primeri avtocenzure: zadostuje samo ena policijska preiskava v prostorih neke založniške hiše in že knjigarji, založniki odklanjajo politično angažirane tekste. Založnik Raith je v zad- njem času najbolj „popularen“: prekinil je tiskanje feminističnega priročnika in priročnika za spolno vzgojo žensk. Toda ne samo to: svojim sodelavcem in pisateljem je poslal sporočilo, da jim ne more več zagotoviti sodne nezakznivosti (zaradi tega mu je na knjižnem sejmu v Frankfurtu Zveza levičarskega založništva podelila kot nagrado „Zlati nagobčnik“).

Tudi založba Fischer je na hitro zaključila knjižno zbirko delavskem gibanju in prekinila na pol objavljeno zbirko „marksi- stičnih tekstov politične prakse in teorije“. Druga založba, Suhr kamp, pa je popolnoma opustila objavljanje političnih tekstov in se podala na področje najbolj neangažirane, osladne literature. Zadnj politični tekst te založbe, knjiga režiserja Hansa Wernerja Fassbin- derja, je bil sredi tiskanja prekinjen, zaradi paragrafov 88 a in 130 a: „levičarski protisemitizem“ je bila obtožba.

Zanimiv je tudi primer Regisa Debraya: njegov zadnji romar „Samotar“, je založba Lutterhand izdala v „avtocenzurirani obliki“. Zbrisani so odstavek, kjer avtor v posmehljivi obliki podaj recept za izdelavo dinamita (odstavek, ki vsekakor nima namen- vzpodbujati ubijanje... odstavka, ki je v glavah nemških industri- jalcev in njih političnih zvočnikov, pridobil zastrašujoč smisel... zato takšna paranoična odločitev nemškega sodstva.)

Zakaj Springerjev tisk, kljub takim dogodkom v ZRN, trdi, da obstaja svoboda tiska? Mogoče res obstaja v ZRN svoboda tiska: toda za koga je ta svoboda? Celotni nasprotniki svobode tiska reali- zirajo to svobodo, le da jo kratijo drugim. Če bi odklonili svobodo tiska, češ, da je nepopolna (in mogoče nevarna), ali ne bi moral tedaj še prej odkloniti cenzuro, ki je samo podvrsta te svobode? Ali pa moramo domnevati pri nemški vladi nadčloveško božjo in spiracijo, ki bi jo naredila popolno; vrhovnega objektivnega sodni- ka?

Kakorkoli primerjamo cenzuro in svobodo tiska, vedno se izka- že, da je edino svoboda tiska upravičena. Edina upravičena cenzura je kritika, ki izhaja iz svobodnega tiska — ali ni tudi cenzura tajna kritika kot monopol vlade?

Škrj Rober

pesmi:
**IGOR
ŽAGAR**

DARIO FO FRANCA RAME

prevod: Toni Gomišček

IME.....ULRIKE
PRIIMEK.....MEINHOF
SPOL.....ŽENSKI
KOMUNIST
STAROST.....41
POROČENA,DVA OTROKA,ROJENA S CARSKIM PEZOM
LOČENA OD MOŽA
POKLIC:NOVINAR
NARODNOST:NEMŠKA

Tu sem štiri leta, zaprta v modernem zaporu moderne države. Česa sem kriva? Napada na zasebno lastnino in na zakone, ki branijo tako imenovano lastnino in iz nje izpeljano pravico gospodarjev, da razširjajo svojo lastnino na vse. Na vse. Vključno z našimi možgani, našimi mislimi, našimi besedami, našimi gibi, našimi čustvi, našim delom in našo ljubeznijo. Skratka, s celotnim našim življenjem. Zaradi tega ste se, Gospodari Pravne Države, odločili, da me iztrebite. Vaš zakon je resnično enak za vse, razen za tiste, ki se ne strinjajo z vašimi Svetimi Zakoni. Zares ste povsem emancipirali žensko — saj me, čeprav sem ženska, kaznujete kot moškega. Zahvaljujem se vam. Nagradili ste me z najtežjim zaporom: brezkužnim, ledenim kot mrtvašnica, in podvrgli ste me najbolj zločinskemu mučenju: „odvzetju čutnega“.

Kako eleganten izraz za povedati, da ste me zakopali v grob tišine. Bele tišine. Bela je ječa, bele so stene, beli so vbojiljaji, vrata, miza, stol in, seveda, stranišče — vse je belo položeno. Bela neonska svetloba, prisotna dan in noč, vedno. Kateri je dan? In katera je noč? Kako naj vem? Skozi okno prihaja vedno ista bela svetloba. Umetna svetloba, kakor je umetno okno in je umeten čas, ki ste mi ga izbrisali, pobarvali v belo.

Tišina... Tišina od zunaj... do mene ne pride zvok... šum... glas...

S hodnika ni slišati korakov, niti odpiranja in zapiranja vrat... Nič!

Vse tiho in belo. Tišina v mojih možganih, belih kot strop. Bel je moj glas, ko hočem govoriti. Bela je slina, ki se mi nabira na robu ustnic. Tišina in belina v mojih očeh, v želodcu, v trebuhu, ki se napihuje v prazno.

Lebdim kot v akvariju. Stalen občutek bruhanja.

Možgani se mi v upočasnjem ritmu trgajo od lobanje in blodi-jo po beli svetlobi sobe.

Moje telo je iz raztopljenega prahu, sem kot detergent v grozovitem pralnem stroju: Spoderem ga, ... zberem ga... sestavim ga... vzdržati moram Spodetelo vam bo, ne bom zblaznela... Mislimi, moram misliti... Sedaj mislim... mislim na vas, ki ste me podvrgli temu mučenju: vidim vas prilepljene, z nosom sploščenim na velikem kristalu akvarija, v katerega ste me položili in gledate me z zanimanjem.

Uživajte predstavo... bojite se moje vzdržljivosti... bojite se, da bi vam meni podobni in moji tovariši poskusili kvariti ta krasni svet, ki ste si ga izmislili.

Kako groteskno! Odvzeli ste mi vsako barvo, zunaj pa ste prebarvali vaš gnili sivi svet z upadljivimi barvami in silite ljudi k potošnji v barvah: rdeča barva malinovega sirupa bode v oči in nikogar ne briga, če povzroča raka... svetlikajoče pomarančne barve aperitivov. Prisilili ste otroke, da se bašejo s smaragdnom zelenilom in kromovim rumenilom, s strupenimi barvami polnite maslo in marmelado.

Kot ponoreli pajaci barvate celo vaše ženske in mene prisiljujete v belino, da bi se mi možgani razklali in se razpočili v tisoče živobarvnih papirkov; papirkov vašega karnevala, vašega Luna Parka strahu.

Hlinite gotovost, toda samo zaradi vašega velikega strahu ste tako okrutni in nori. Zaradi tega potrebujete stalno semenjsko stojnico in hrup okoli nje, barvne neonske luči in izločbe in glasove in ropot in vedno prižgan radio in televizijo, celo v veleblagovnicah, doma, v avtomobilu, v baru, tudi v postelji, ko se ljubite.

In meni vsiljujete strah do tišine... ker vas, da, vas je strah biti sami z vašimi možgani... ker vas je groza dvoma, da vaš svet ni najboljši, ampak najslabši, najbolj pusti svet.

In ker se ne strinjam z vašim svetom, ste me zaprli v akvarij.

Po dokaj bornem letu, vsaj kar se tiče izdajanja marksistične literature, smo v sredini decembra 1977. le doživeli pomemben dogodek. Izšli sta dve zajetni knjigi in sicer Izbrana dela Rose Luxemburg v eni knjigi in Izbrana dela — V. I. Lenina. Za njuno izdajo se moramo zahvaliti Cankarjevi založbi kot nositeljici založniškega projekta in pa Marksističnemu centru pri CK ZKS, ki je s politično akcijo pripomogel, da so se v naši blagovni knjižni produkciji odločili za izdajo zgoraj omenjenih knjig. Izdaja obeh zbраниh del ni pomembna samo zaradi precejšnje revnosti prevajanja marksistične literature (o tem problemu in sploh o vprašanju naravnosti celotne založniške dejavnosti pri nas bomo v Tribuni še spregovorili), ampak tudi zaradi aktualnosti obeh knjig, saj ponekod posegata s tematiko in načinom, kako obravnavata probleme, v jedro sodobnih dogajanj, tako znotraj naše družbe kot znotraj delavskega gibanja po vsem svetu; se pravi v probleme organiziranja, načina vodenja razrednega boja, tako v taktičnem kot strateškem smislu, kot tudi kritike nevedenja razrednega boja oz. pristajanja na obstoječe kapitalistične

družbene odnose. Tu bi najprej poudaril pomembnost Leninih tekstov, ki v sebi nosijo zahtevo po ostri razmejitvi, diferenciaciji od različnih idejnih struj v delavskem gibanju oz. ob delavskem gibanju, kar z drugimi besedami pomeni odločen idejni boj, na podlagi katerega in skozi katerega se utrjuje revolucionarna marksistična proletarska (kar predpostavlja revolucionarno) partija.

Če k temu dodamo tudi nekatere Rosine tekste, ki jih vsebujejo prevedena Izbrana dela in ki se odlikujejo z ostro kritiko revizionizma od bernsteinovstva do kautskijanstva na teoretičnem nivoju in praktičnega revizionizma nemške socialdemokracije, potem nam je lahko popolnoma prezentna aktualnost teh tekstov. Ta aktualnost postane tem bolj jasna, če ob branju povzamemo tudi sodobni vpliv socialdemokracije in socialistične internacionale na delavstvo v zahodni Evropi ter stalinistične prakse, ki je teoretično in praktično nasledek oz. še bolj drugi pol oportunistične, nerevolucionarne teorije in prakse, ki se je razvila v krilu delavskega gibanja koncem 19. stoletja, katerega

Ne, nočem biti ena izmed vaših žensk, zapakiranih v celofan. Nočem biti sladka prisotnost majhnih zabav in neumnih, v posteljo zvaljajočih, nasmeškov in hliniti žalost in namigivanja in istočasno norost in nepredvidljivost in potem neumnost in otroškost in potem biti materinska in kurbirska in se takoj zatem v falsetu sramežljivo smejeti neki vaši neizbežni prostaškosti.

Oh, slišim rahel šum. Odpirajo se vrata, prikaže se paznica, gleda me, kot da ne obstajam, kot da sem prozorna. Ne reče besede, v rokah ima posodo s kosilom. Postavi jo na mizo in gre. Zapre. Ponovna tišina. Hamburger. Kozarec grenivkinega soka. Kuhana zelenjava, jabolko. In njihova skrb, da bi ne naredila samomora. Papirnat krožnik, papirnat kozarec. Ne noža, ne vilice, samo žlica iz mehke plastike, kot iz gume. Ne, nočejo da bi jaz odločala o svojem uničenju. Odločitev mora biti njihova. Ko bo pravi trenutek bodo sami poskrbeli, mi ukazali samomor, in ker okno ni zamreženo in ker nimam kam namestiti zvite rjuhe ali pasa in se obesiti, mi bodo dali eno roko v pomoč... ali še več kot eno roko.

Nihče ne bo slišal mojega krika ali moje tožbe... vse bo izvršeno tiho, obzirno, da bi ne motili spanca srečnih državljanov te čiste... urejene države... Spite, spite dobro pitani ljudje moje Nemčije, in tudi vi, dobromisleči ljudje Evrope, spite, mirno, kakor mrtvi. Moj krik vas ne more prebuditi... ne prebuja se prebivalcev pokopališča.

Vem, samo tistim, ki so spodaj, ki se pote in ki umirajo v strojni vaše velike ladje: turškim, španskim, italijanskim emigrantom, težakom, Arabcem in pofukancem, zasmehovanim iz cele Evrope in ženskam, ki so razumele svojo podrejenost, žalitve in izkoriščanja bosta narasla gnev in jeza in sovraštvo, oni bodo razumeli, zakaj sem tukaj in zakaj se je ta država odločila, da me ubije kot čarovnico v času čarovnic.

In če še niso, bodo postali prepričani, da je za oblast še vedno doba čarovnic. In čarovnice morajo biti v tkalnici, ob stroju, ob stiskalnicah, ob tekočih trakovih, v hrupu, razbijanju, krikih... plaff... vlam... aaaa... trrrrr... whomvhoomm... Stiskalnica: fluuutss... Bat: blamm... Vralni stroj: frufufuu... Motor: popopo... Topilnice: ploch... ploch... ploch... Kako lep je hrup, ropot, razbijanje! Ah ah izmislili ste ga vi, gospodarji, za vaš dobiček... in jaz se ga okoriščam. Dovolj tišine! Ustvarila si bom hrup: Stiskalnica! fluuutss... Bat! Blamm... Blamm... Vrtalni stroj! frufufuu... Topilnice! Ploch... Ploch... Ploch... Plin! uhaja plin! kašljam: archf archf! Tekoči trak: pojdi, ploch, ploch blamm bengah trampungh sgnaf strump tuh tuh frr frr... Dovolj! Dovolj! Zaustavite stroje! Tišina!... Kako lepa je tišina!... Ječarji, hvala za ta izjemen užitek, ki mi ga daje popolna tišina... oh kako jo doživljam... uživam... prislunite sladkobi počivanja... v nebesih sem...

Ječarji, sodniki, politikanti... preliščila sem vas... ne bo vam uspelo, ne bom znorela, zdravo me boste morali ubiti, v popolnem zavedanju same sebe... in vsi bodo razumeli, z gotovostjo bodo vedeli, da ste ubijalci, da ste vlada, Država ubijalcev.

Vidim vas, hitite skriti moje truplo, zaustaviti mojega advokata...

„Ne, Ulrike Meinhof ne morete videti... Da, da, obesila se je.“ „Ne, ne morete prisostvovati avtopsiji. Nihče. Samo naši državni izvedenci, ki so že gotovili: Meinhofova se je obesila.“

Toda na vratu ni znamenj zadržnine... na obrazu nimam cianotične barve... zato pa so modrice po vsem telesu.

„Stran! Stran! Umaknite se! Ne glejte! Prepovedano fotografirati! Prepovedano zahtevati posebne izvide! Prepovedano proučevati moje truplo! Prepovedano!

Prepovedano misliti, si predstavljati, govoriti, pisati. Prepovedano!

Nikoli nam ne boste mogli prepovedati zasmehovanja vaše slaboumnosti, klasične slaboumnosti vsakega ubijalca.

Moja smrt je kakor gora...

To ogromno goro so dvignile ženske roke, stotisoči in stotisoči in stotisoči rok in sedaj jo bodo spustile na vas in grozoten smeh bo spremljal ta plaz!

(tekst je bil napisan maja 1977)

teoretični pendant je prav teorija E. Bernsteina in K. Kautskega.

S teksti v obeh knjigah se torej vračamo v ta usodni čas za delavsko gibanje, vendar skozi zgodovinsko marksistično obrazložitev, ki nam teoretično obrazloži vzroke zloma v delavskem gibanju (tu mislimo predvsem na zgoraj omenjeni porajajoči se revizionizem, ki postane poznejše vodilna sila v delavskem gibanju), zlom, ki je imel delno za posledico tudi takšne zgodovinske poraze delavskega gibanja v Evropi, kot so odkrito glasovanje za imperialistične vojne s strani socialdemokracije (izjemi sta bili le boljševiki in srbska socialdemokracija), fašizem v Italiji, nacizem v Nemčiji (tu mislimo predvsem na vlogo organiziranega delavstva pri tem v Italiji in Nemčiji), stalinizem v SZ in kasneje v ostalih državah vzhodne Evrope (to se je preneslo tudi v KP po celem svetu) in nazadnje tudi obstoječa meščanska opozicija sodobne socialdemokracije ter približevanja takšni praksi KPI, KPS in delno KPF.

Ob tem pa, ko pozdravljamo izid obeh knjig, imamo nekaj pripomb, s katerimi bi hoteli izdajatelje opozoriti na napake

oz. jim dati naše sugestije pri nadaljnjem izdajanju.

K Izbranim delom R. Luxemburg

— izbor je premajhen, v nje- ga bi bilo treba dodatno vključiti njene politekonomske spise, ki po našem mnenju tvorijo osnovo za razumevanje R. Luxemburg. To so: Uvod v nacionalno ekonomijo, Akumulacija kapitala in Anti-kritika. — izbor, ki je bil izvršen, ni notranje strukturiran v tem smislu, da bi ločil tekste glede na pomembnost; na strateške in tiste, ki taktično gravitirajo k njim oz. po tematiki. Ta notranja struktura naj bi bila v knjigi vidna z razdelitvijo po poglavjih (s tem bi tekste ločili po vsebini) ter s pripisi k tekstom, v katerih bi se obrazložila njihova zgodovinska in teoretična vrednost. To zadnje je delno narejeno v Predgovoru, vendar smatramo, da je to premalo.

K prvi knjigi Izbranih del V. I. Lenina

— predgovor in prevodi niso terminološko usklajeni in zaradi tega prihaja do nejasnosti pri branju (npr. v Predgovoru se pojavlja naslov Leninove knjige

TRIBUNA — STUDENTSKI TRG OVBODITVE 1/II, 88. telefon: 21-280 5100 LJUBJANA

Izdajatelj: Univerzitetna knjižnica Za socialistično mladino Slovenije, Ljubljana, Trg osvoboditve 1/II

Uredne ure: Vsak delavnik od 10. do 13. ure

Začasno vlogo izdajateljskega opravlja UK ZSMS — Ljubljana.

Priprava za tisk: Dnevnik, SEP, in tiskarna Ljubljana pravica, Ljubljana

UREDNIŠTVO: Glavni in v. d. odgovorni urednik: Srečo Kijac

Urednik: Srečo Kijac (Ljubljana), Srečo Kijac (Ljubljana), Srečo Kijac (Ljubljana)

Redni javni sestanki uredništva ob petkih od 11. ure dalje

Naročnine: celoletna za dijake študente je 50 din, za druge 70 din

Poštmina plačana v gotovini. Rokopisov ne vračamo.

Številka biro rač. 50101-678-47303, z obvezno pripisom Za Tribuno.

Oproščeni temeljnega davka promet po prislojnim sklepom 421-1/70 od 22. januarja 1973.

Popravki iz številke 5/XXVII:

1. Tekst Dušana Pirvejca je bil, pisen leta 1969 za seminar v Ljubljani. Srečam se opravi- jemo, ker je ta pripis izpadel.

2. V tekstu „Za počutje nadmo- jetno“ stoji:

...so torej prva generacija...

POPRAVEK: ...so torej prva generacija.

...so torej prva generacija.

INFORMACIJA

V zadnji številki TRIBU- je uredništvo objavilo ob- svojo pripombe na spis Mlad- Švarca STUDENTSKO GI- NJE, POLITIKA IN KUL- RA. Ker bo razgovor o štud- ski in mladinski kulturi i- koncem januarja, bomo i- pripombe objavili skupaj i- ročilom s tega sestanka.

Uredni-

Ob izidu izbran- del R. Luxemburg in prve knjige izbranih del V. I. LENINA

SREČO KI

Kaj storiti, v prevodu pa na- mo to knjigo kot Kaj delati! — oblika knjige je „mešč- ska“ z imitacijo usnja in s

zlačenim podpisom Lenina prvi strani (kot da bi s t- opremo hoteli to knjigo pri- piti Slovencem, da bi lepo ž- v kakšni knjižni omari), kar- že ne sproža določenih pov- idejnih zadržkov, pa vsekaj- vpliva na ceno knjige.

K obema knjigama

— manjka jima vsaj imeni- če ne tudi stvarno kazalo

— premajhna naklada, okoli 100.000 članov ZKS knjigi izšli: Izbrana dela Le- v nakladi 3.000 izvodov in brana dela Luxemburg (2400). S tem se nam post- vprašanje pomembnosti in v- teh knjig pri praktični borbi- prevlado marksistične mis- Sloveniji.

— in zadnje, kar je v t- zvezi s prejšnjim in ob čemo- nam zastavlja isto vprašanje, previsoka cena obeh knjig- brana dela R. Luxemburg i- din Izbrana dela Lenina (1.2- din

Vse pripombe so nastale posledica želje uredništva- bune po čim večji popular- ciji marksizma v Slove- kakor tudi kot želja po v- znanstvenosti v izdaj- marksističnih del.

